מביאין שלמים ואין סומכין עליהם. לסמיכה להו כשמתי רבנן לתמר לקמן (דף י"ז.) שלא לסמוך ביום טוב והלכך אומר לסמוך אכל מעות לה מצינו פלוגתא דפליגו בה הלל ושמאי ומסיקנן בפרק קמא דשבת (דף טו. ושם) דלא נחלקו רק בשלשה דברים ומהניא לסמיכה פרוך ומשני לה שפיר דלא תלמידים קבלו מרבם אף עולות (ב) ולא נחלקו בהם ומהניא לפרוך שני דבילה (דף כ:) משמה נמחד מתלמידי הלל שהניח עולתו בעזרה כו' ואמר לו אחד מתלמידי שמאי מה זו סמיכה הוא הדין דמצי למימר מה זו עולה שהם אומרים שלא להניח אלא לה הבין שהיה עולה אבל (ג) הסמיכה שרואה לפניו הקפיד והא דלא הקפיד כמו כן בהלל עצמו בעובדא דמייתי לעיל מינה דשמא לא רצו הסמיכה ועוד שמא לא היו מומחין אלא לתלמידיו שהיו מוקפין אבל הלל חלק עם רבם ואין בידם לממות: **עולות** ונדרים ונדבות במועד **באות ולא ביו"ט.** לקמן בית הלל מודו דאין קריבין ביו"ט והא דקאמרי בפ"ק דבילה (דף יב. ושם) השוחט עולת נדבה ביו"ט לוקה דאמר לך מני ב"ש היא ולא מוקי לה כב"ה דהכי לתיסורא מיכה לאו ליכא למיפרך דלית ליה מתוך דקאמרינן התם וכן אמרינן התם פ' שני דבילה (דף יט.) בגמרא דהאי משנה אמר רשב"ג לא נחלקו ב"ש וב"ה על עולת שמיני של יו"ט שאין קריבין [והא] דתנן התם כי פריך על עולה דאמר מחלוקת ב"ש וב"ה בשלמי חגיגה לסמוך וכו' מבריית' דתני בה פלוגתא על שלמים שאין של יו"ט כו' ולא נקטי ליה ממתניתין דהכא (ד) כי היכי דמתרצי לה עולות נדרים ונדבות במועד באות ביו"ט לא קתני ליה לתקשויי דלא מייתי להו נדרים ונדבות לעולה דאמר לב"ה אין קריבין נדרים ונדבות משום דנפיק בהו משום שלמי שמחה דלתמרינן בסמוך דאיכא לאוקמי שכבר קרב שמחה כדינו והרב רבי אלחנן והכ"י מתרץ דלא אמר בסמוך דנפיק בשלמי שמחה בנדרים שלא היינו היכא שהקריבוס משום שמחה שכבר הביאום לשם נדרים לא נפיק רק משום הקדישם:

גמ' אלא עולות במועד הוא דבאות מן החולין הא ביום טוב מן המעשר אמאי (ג) דבר שבחובה היא (ב) וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין וכי תימא הא קא משמע לן דעולות במועד באות ביום טוב אינן באות כמאן כבית שמאי דתנן (ו) בית שמאי אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרים (ו) מביאין שלמים ועולות (ו) וסומכין עליהן חסורי מיחסרא והכי קתני (ה) עולות נדרים ונדבות במועד באות (ו) ביום טוב אינן באות (ו) ועולת ראייה באה אפילו ביו"ט [א] וכשהיא באה (ה) אינה באה אלא מן החולין (ט) ושלמי שמחה באין אף מן המעשר וחגיגת יום טוב הראשון של פסח בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים (ו) מן המעשר תניא (ב) ביום טוב אינן באות ועולת ראייה באה אפי' ביום טוב [ב] וכשהיא באה אינה באה אלא מן החולין ושלמי שמחה באין אף מן המעשר וחגיגת יום טוב הראשון של פסח בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר מאי שנא חגיגת יום טוב הראשון של פסח אמר רב אשי הא קא משמע לן חגיגת חמשה עשר אין חגיגת ארבעה עשר לא אלמא

א"ל אביי פשיטא הי מינייהו משוית להו פושעים והי מינייהו משוית להו זריזין אלא קרא למאי אתא לכדאחרים דתניא (ו) אחרים אומרים המקמץ והמצרף נחשת והבורסי פטורין מן הראייה שנאמר (ו) כל זכורך מי שיכול לעלות עם כל זכורך יצאו אלו שאין יכולין לעלות עם כל זכורך: **מתני'** עולות במועד באות מן החולין והשלמים מן המעשר יום טוב הראשון של פסח ב"ש אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר (ו) ישראל יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות ובמעשר בהמה והכהנים בחטאות ואשמות ובכבור ובחזה ושוק אבל לא בעופות ולא במנחות: **גמ'** אלא עולות במועד הוא דבאות מן החולין הא ביום טוב מן המעשר אמאי (ג) דבר שבחובה היא (ב) וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין וכי תימא הא קא משמע לן דעולות במועד באות ביום טוב אינן באות כמאן כבית שמאי דתנן (ו) בית שמאי אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרים (ו) מביאין שלמים ועולות (ו) וסומכין עליהן חסורי מיחסרא והכי קתני (ה) עולות נדרים ונדבות במועד באות (ו) ביום טוב אינן באות (ו) ועולת ראייה באה אפילו ביו"ט [א] וכשהיא באה (ה) אינה באה אלא מן החולין (ט) ושלמי שמחה באין אף מן המעשר וחגיגת יום טוב הראשון של פסח בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים (ו) מן המעשר תניא (ב) ביום טוב אינן באות ועולת ראייה באה אפי' ביום טוב [ב] וכשהיא באה אינה באה אלא מן החולין ושלמי שמחה באין אף מן המעשר וחגיגת יום טוב הראשון של פסח בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר מאי שנא חגיגת יום טוב הראשון של פסח אמר רב אשי הא קא משמע לן חגיגת חמשה עשר אין חגיגת ארבעה עשר לא אלמא א"ל אביי פשיטא הי מינייהו משוית להו פושעים והי מינייהו משוית להו זריזין אלא קרא למאי אתא לכדאחרים דתניא (ו) אחרים אומרים המקמץ והמצרף נחשת והבורסי פטורין מן הראייה שנאמר (ו) כל זכורך מי שיכול לעלות עם כל זכורך יצאו אלו שאין יכולין לעלות עם כל זכורך: **מתני'** עולות במועד באות מן החולין והשלמים מן המעשר יום טוב הראשון של פסח ב"ש אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר (ו) ישראל יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות ובמעשר בהמה והכהנים בחטאות ואשמות ובכבור ובחזה ושוק אבל לא בעופות ולא במנחות: **גמ'** אלא עולות במועד הוא דבאות מן החולין הא ביום טוב מן המעשר אמאי (ג) דבר שבחובה היא (ב) וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין וכי תימא הא קא משמע לן דעולות במועד באות ביום טוב אינן באות כמאן כבית שמאי דתנן (ו) בית שמאי אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרים (ו) מביאין שלמים ועולות (ו) וסומכין עליהן חסורי מיחסרא והכי קתני (ה) עולות נדרים ונדבות במועד באות (ו) ביום טוב אינן באות (ו) ועולת ראייה באה אפילו ביו"ט [א] וכשהיא באה (ה) אינה באה אלא מן החולין (ט) ושלמי שמחה באין אף מן המעשר וחגיגת יום טוב הראשון של פסח בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים (ו) מן המעשר תניא (ב) ביום טוב אינן באות ועולת ראייה באה אפי' ביום טוב [ב] וכשהיא באה אינה באה אלא מן החולין ושלמי שמחה באין אף מן המעשר וחגיגת יום טוב הראשון של פסח בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר מאי שנא חגיגת יום טוב הראשון של פסח אמר רב אשי הא קא משמע לן חגיגת חמשה עשר אין חגיגת ארבעה עשר לא אלמא

א"ל אביי פשיטא הי מינייהו משוית להו פושעים והי מינייהו משוית להו זריזין אלא קרא למאי אתא לכדאחרים דתניא (ו) אחרים אומרים המקמץ והמצרף נחשת והבורסי פטורין מן הראייה שנאמר (ו) כל זכורך מי שיכול לעלות עם כל זכורך יצאו אלו שאין יכולין לעלות עם כל זכורך: **מתני'** עולות במועד באות מן החולין והשלמים מן המעשר יום טוב הראשון של פסח ב"ש אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר (ו) ישראל יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות ובמעשר בהמה והכהנים בחטאות ואשמות ובכבור ובחזה ושוק אבל לא בעופות ולא במנחות: **גמ'** אלא עולות במועד הוא דבאות מן החולין הא ביום טוב מן המעשר אמאי (ג) דבר שבחובה היא (ב) וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין וכי תימא הא קא משמע לן דעולות במועד באות ביום טוב אינן באות כמאן כבית שמאי דתנן (ו) בית שמאי אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרים (ו) מביאין שלמים ועולות (ו) וסומכין עליהן חסורי מיחסרא והכי קתני (ה) עולות נדרים ונדבות במועד באות (ו) ביום טוב אינן באות (ו) ועולת ראייה באה אפילו ביו"ט [א] וכשהיא באה (ה) אינה באה אלא מן החולין (ט) ושלמי שמחה באין אף מן המעשר וחגיגת יום טוב הראשון של פסח בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר מאי שנא חגיגת יום טוב הראשון של פסח אמר רב אשי הא קא משמע לן חגיגת חמשה עשר אין חגיגת ארבעה עשר לא אלמא

מילתא מחריתי דאין עולת ראייה קריבה ביום טוב ומף על פי שהיא חובת הרגל הואיל ויש לה תשלומין למחר: **מביאין שלמים.** ביום טוב לפי שיש בהם לוגין מאכל הדיוט: **ואין סומכין עליהן.** שהסמיכה שבות היא שמשתמש בבעלי חיים ותנן הלוו הן משום שבות לא עולין בחילן ולא רוכבין על גבי בהמה: **אבל לא עולות.** אין מביאין כלל דקסבירא להו לב"ש (שמות יב) ולא לגבוה חוץ מתמידין ומוספין שזמנן קבוע וכל שזמנן קבוע כתיב בהו במועדו ואפילו בשבת וכל שכן ביו"ט: **ואומרין עליהן.** כיון דמותר להביאן לא גזרו שבות לבטל סמיכתן: **ביו"ט אין נאות.** ואפי' לב"ה סבירא ליה לתנא דמתני' דנדרים ונדבות אין קריבין ביו"ט וכי תרו ב"ה בעולת ראייה ושלמי חגיגה מע"פ שיש להן תשלומין עיקר מלותן ביום לחמשן דכתיב ומגופה למדו (ויקרא כג) ביום לחמשן משמע: **וכשהיא באה אינה באה מן החולין.** והכא לא מלו למיפלוגי ולמימר טופל מעות מעשר עמהן דכי משתרי טפילה בחגיגה הוא דמשתרי (ו) לקמן (ו) מניין שאם רצה לערב כו' גבי שלמים יש מדם שיש לו תוכלין מרובין וכסנין מועטים ומי אפשר להביא תמימות כולן מן החולין אבל עולה למה טופלה יביא במעה כאף: **אף מן המעשר.** דלמו דבר שבחובה הוא במקום שיש בשר והרי יש לו מעות מעשר שני שיש לו להוליך בירושלים ויקנה בהם שלמים ורבי קרא לקמן (ו) כל מיני שמחות לשמחה: **וחגיגת יום טוב הרשון.** שהוא ולמי דבר שבחובה אפי' יש לו בשר הרבה דילפינן לקמן (ו) מומגופתם חומו וגו' (ו). ולקמיה פריך מאי שנא פסח לנקט: **וכ"ש חומרים כו'.** לקמן (ו) פריך הא ולמי דבר שבחובה היא ומוקי לה בטופל: **חגיגת י"ד נא.** כלומר להכי נקט פסח לפי שיש ערב פסח חגיגה אחרת כשהיתה חבורת פסח מרובה היו מביאין עמו חגיגה כדי שיהא פסח נאכל על השובע ומשמעינן מתניתין דחגיגת יו"ט עצמו הוא דליתיה בהא מלא מן החולין אבל חגיגת ארבעה עשר בהא חף מן המעשר: אמר

לח א מיי' פ"ג מהלכ' חגיגה הלכה י':
לו ב מיי' שם הלכה ח ומגג עשין לכלו:
לז ג ד מיי' שם פ"ג הלכה ח ט:
לח ה מיי' שם הלכה י':
לט ו ז מיי' שם הלכה ח:
מ ח מיי' שם פ"ג הלכה ט עשין לכלו:
מא ט מיי' שם הלכה י':
מב י מיי' שם הל' ח:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וכסיפא נמי וכו' לתימתי דתניא לקמן: (ב) תוס' ד"ה מביאין וכו' קבלו מרבם אף עולות ונחלקו בה בההוא דפ' שני כל"ל ותיבת ולא נמחק: (ג) בא"ד אבל על הסמיכה: (ד) ד"ה עולות וכו' ולא מקשי ליה ממתניתין דהכא לבתר דמתרצים לה וכו' ולא ממתניתין ע"י ליוקי וכו' והכי"ל מתרץ וכו' שמתה נגדרים שהקדישו: [אלא] היכא שהקדישו:

רבינו חננאל

דריש לקיש. ואין נראין חצאין פי' כל מי שאינו יכול לעלות בכלל ישראל כולו. כגון המקמץ והמצרף נחשת והבורסקי מפני שריחו רע ומואסין אותו פטורין מן הראייה שנאמר כל זכורך מי שיכול לעלות עם כל זכורך: **מתני'** עולות במועד באות מן החולין כו' ושלמים מן המעשר מעשר שני שאע"פ שהוכנו מעות מעשר שני לשמחת הרגל. שלמים לשמחת הרגל הן באין ומותר תרצנה למתניתין הכי חסורי מחסרא והכי קתני עולות ונדרים ונדבות במועד הן באות אבל לא ביו"ט ועולת ראייה באה אפי' ביו"ט וכשהיא באה אינה באה אלא מן החולין ושלמי שמחה באין אף מן המעשר ממעות מעשר שני וחגיגת יו"ט הראשון של פסח בש"א מן החולין וכה"א מן המעשר. תניא נמי הכי עולות נדרים ונדבות במועד באות ביו"ט אינן באות כו' אסיקנא קסבר ב"ש חגיגת יו"ט הראשון היא מן התורה.

תורה אור השלם

1. שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְיָ רֵיקָם: דברים טז טז

הגהות הגר"א

[א ב] גמ' אמרא מפילו ביו"ט וכשהן בתין תינן בתין אלא כו' כו' ל"ל:

מוסף רש"י

המקמץ. מפרש במסכת כתובות (עז.) המקמץ בידו לומת בלבים, ולומר לתי כי לתמן בהן עוות שהקורין קורלוי"ן שמעבדין לומן בעומת בלבים (לעיל ד.). והמצרף נחשת. שמלרפו במקום שחופרין לומו מן הקרקע כדמפרש בתסכת כתובות (שם) וכל אלו ריחן רע ואין יכולין לעלות עם תביריסס (לעיל ד.). **אינו** בא אלא מן החולין. ולא ממעות מעשר שני ולא מנדרים ונדבות שהוא מחוייב ועומד בהן (ביצה יט.): כלומר משלו ולא ממה שהוא מחוייב ועומד (פסחים ע.). **מביאין שלמים.** ביו"ט שהן מאכל אדם ביו"ט וכתיב לך לאכר יהלל נפש (מגילה ה.). **ואין סומכין עליהן.** שסמיכה תשובה שהוא כאכל ממנו משום שבות שכל כמו כיס קומך והוי ליה משתמש בבעלי חיים (ביצה יט.). ועל אלו ציקרינו ביו"ט יסמכו מלמעלה, לפי שהן בעלי שמחי תכף להביאן לשחר יו"ט (מגילה ה.). **אבל לא עולות.** אין מביאין עולות תוך מתמידין ומוספין שהן קרבן לצור חומת קבוע, שכל עולת יחיד לא יביא לפי שאין בה אכילת הדיוט, דכתיב יעשה לכם ולא לגבוה (ביצה יט.). שכל לא מביאים עולות בשומן שיכול להביא לאחר יו"ט (לקמן יז.). **מביאין שלמים ועולות.** ומה אני מקריב לכם, לכם ולא לגבוה (מגילה ה.).

ג) [לקמן ח. ד"ה אמתני'], ביצה יט: ממעות פב.], ד) ביצה יט. ולקמן יח. מגילה ה., ה) [לקמן ח.], ו) [ד"ה ח.], ז) [ד"ה ט.], ח) [ויקרא כג], ט) [ד"ה ח.],

ו) לעיל ד., ב) [ער' תוספות לקמן ח. ד"ה אמתני'], ג) [לקמן ח. ד"ה אמתני'],